

Red sa prioritetom

Slajdovi sa predavanja¹

© Goodrich, Tamassia, Goldwasser

Katedra za informatiku, Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu

2022.

¹Po uzoru na materijale sa: <https://github.com/mbranko/asp-slajdovi>

Red sa prioritetom

- **red sa prioritetom** čuva kolekciju elemenata
- svaki element je par (**ključ**, **vrednost**)
- osnovne operacije:
 - **add**(k, x): dodaje element sa ključem k i vrednošću x
 - **remove_min**(): uklanja element sa najmanjim ključem
- dodatne operacije:
 - **min**(): vraća, ali ne uklanja, element sa najmanjim ključem
 - **len**(), **is_empty**()

Primer operacija nad redom sa prioritetom

operacija	rezultat	sadržaj reda
P.add(5, A)	–	[(5,A)]
P.add(9, C)	–	[(5,A), (9,C)]
P.add(3, B)	–	[(3,B), (5,A), (9,C)]
P.add(7, D)	–	[(3,B), (5,A), (7,D), (9,C)]
P.min()	(3,B)	[(3,B), (5,A), (7,D), (9,C)]
P.remove_min()	(3,B)	[(5,A), (7,D), (9,C)]
P.remove_min()	(5,A)	[(7,D), (9,C)]
len(P)	2	[(7,D), (9,C)]
P.remove_min()	(7,D)	[(9,C)]
P.remove_min()	(9,C)	[]
P.is_empty()	True	[]
P.remove_min()	greška	[]

Ključevi i relacija poretka

- ključevi mogu biti bilo kog tipa za koga je definisana relacija poretka
- elementi u redu mogu imati jednake ključeve – u tom slučaju se primenjuje FIFO princip
- relacija poretka
 - refleksivna: $x \leq x$
 - antisimetrična: $x \leq y \wedge y \leq x \Rightarrow x = y$
 - tranzitivna: $x \leq y \wedge y \leq z \Rightarrow x \leq z$

Element RSP

```
class PriorityQueueItem:
    def __init__(self, k, v):
        self.key = k
        self.value = v

    def __lt__(self, other):
        return self.key < other.key

    def __le__(self, other):
        return self.key <= other.key
```

Implementacija RSP

- implementacija sa **nesortiranom** listom
- **add** je $O(1)$ jer dodavanje možemo raditi na bilo kom kraju liste
- **remove_min** i **min** su $O(n)$ jer moramo tražiti najmanji ključ u listi

- implementacija sa **sortiranom** listom
- **add** je $O(n)$ jer moramo da nađemo pravo mesto za ubacivanje novog elementa
- **remove_min** i **min** su $O(1)$ jer je najmanji ključ uvek na početku

RSP implementacija

```
class PriorityQueueBase:
    """
    Baza prioritetnog reda

    Klasa sadrži operacije nezavisne od organizacije strukture podataka
    koja se koristi za smeštanje elemenata prioritetnog reda.
    """

    def __init__(self):
        self._data = []

    def __len__(self):
        return len(self._data)

    def __str__(self):
        return ', '.join('%s, %s' % (e._key, e._value) for e in self._data)

    def is_empty(self):
        """
        Metoda proverava da li je red prazan.
        """
        return len(self) == 0
```

RSP sa nesortiranom listom₁

```

class UnsortedPriorityQueue(PriorityQueueBase):
    """
    Klasa modeluje prioritetni red korišćenjem nesortirane liste.
    """

    def __init__(self):
        super(UnsortedPriorityQueue, self).__init__()

    def _find_min(self):
        """
        Metoda pronalazi element sa najmanjim ključem.
        """
        if self.is_empty():
            raise PQError('Red je prazan.')

        min_item = self._data[0]
        size = len(self)
        for i in range(1, size):
            current_item = self._data[i]
            if current_item < min_item:
                min_item = current_item

        return min_item

```


RSP sa nesortiranom listom₂

```

def min(self):
    """
    Metoda omogućava pristup elementu sa najmanjim ključem.
    """
    min_item = self._find_min()
    return (min_item._key, min_item._value)

def remove_min(self):
    """
    Metoda uklanja element sa najmanjim ključem.
    """
    min_item = self._find_min()
    index = self._data.index(min_item)
    removed = self._data.pop(index)
    return (removed._key, removed._value)

def add(self, key, value):
    """
    Metoda dodaje novi element u red.
    """
    new_item = PriorityQueueItem(key, value)
    self._data.append(new_item)

```

RSP sa sortiranom listom₁

```

class SortedPriorityQueue(PriorityQueueBase):
    """
    Klasa modeluje prioritetni red korišćenjem sortirane liste.
    """

    def __init__(self):
        super(SortedPriorityQueue, self).__init__()

    def min(self):
        """
        Metoda omogućava pristup elementu sa najmanjim ključem.
        """
        if self.is_empty():
            raise PQError('Red je prazan.')

        min_item = self._data[0]
        return (min_item._key, min_item._value)

    def remove_min(self):
        """
        Metoda uklanja element sa najmanjim ključem.
        """
        if self.is_empty():
            raise PQError('Red je prazan.')

        removed = self._data.pop(0)
        return (removed._key, removed._value)

```

RSP sa sortiranom listom₂

```
def add(self, key, value):  
    """  
    Metoda dodaje novi element u red.  
    """  
    new_item = PriorityQueueItem(key, value)  
  
    last = len(self)-1  
    position = 0  
  
    # pronalaženje pozicije za dodavanje elementa  
    for i in range(last, -1, -1):  
        current_item = self._data[i]  
        if not new_item < current_item:  
            position = i+1  
            break  
  
    self._data.insert(position, new_item)
```

Red sa prioritetom i sortiranje

- možemo upotrebiti red sa prioritetom za sortiranje niza elemenata
 - dodamo elemente jedan po jedan putem **add** operacije
 - uklonimo elemente jedan po jedan putem **remove_min** operacije
- vreme izvršavanja zavisi od načina implementacije

PQ_sort(S, C)

Input: sekvenca S , komparator C

Output: rastuće sortirana S u skladu sa C

$P \leftarrow$ RSP sa komparatorom C

while $\neg S.is_empty()$ **do**

$e \leftarrow S.remove_first()$

$P.add(e, \emptyset)$

while $\neg P.is_empty()$ **do**

$e \leftarrow P.remove_min().key()$

$S.add_last(e)$

Implementacija u Pythonu

```

from pqueue import UnsortedPriorityQueue

def pq_sort(A):
    """
    Funkcija sortira listu koristeći dodatni prioritetni red

    Argument:
    - `A`: lista koja se sortira
    """
    size = len(A)
    pq = UnsortedPriorityQueue()

    # svi elementi liste prebacuju se u prioritetni red
    for i in range(size):
        element = A.pop()
        pq.add(element, element)

    # vraćanje elementa iz prioritetnog reda u listu
    for i in range(size):
        (k, v) = pq.remove_min()
        A.append(v)

```